

INGEZONDEN.

DOCTORSTITELS.

Hooggeachte Redactie!

Het zou ons te ver voeren, indien wij ingingen op het prettig geschreven artikel van collega BURGER, in n°. 8 van dit *Tijdschrift*. Het weinige, dat wij daarover toch in het midden wenschen te brengen, zij hem het bewijs, dat wij met belangstelling kennis namen van zijn geestige pennevrucht.

Met eenige verwondering lazen wij: „de geachte Schrijvers begrijpen niet „waarom wij het ornament van het woordeke Dr. toch zoo sterk begeeren”, iets verder stond: „onze begeerte naar den doctorstitel was dezelfde als de „hunne en onze eerezucht naar het mij voorkomt niet van een lager gehalte”.

In het eerste gedeelte zijn onze woorden niet juist weergegeven; er stond toch: „Bovendien begrijpen wij niet, waarom Nederlanders een niet in hun „vaderland rechtmatig verworven titel zoo sterk zouden begeeren”. Ieder gevoelt, dat deze zinsnede iets geheel anders bevat dan collega BURGER er in las; wij begrijpen dus alleen niet, dat een Nederlander van een in den vreemde verworven titel hier gebruik wil maken, waar in zijn eigen vaderland hem een moeilijker te verwerven, maar daarom niet minder eervol doctoraat wordt aangeboden.

Voorts kan zonder twijfel de eerezucht, die hiervan de drijfveer is, op zichzelf edel en goed zijn; alleen maar is het jammer, dat zij voert tot een stelsel, dat den voorstanders zelf tegen de borst stuit, waarop men hen voor het minst nimmer hoort roemen.

Evenals wij, is de geachte Schrijver van meening, dat men onder kunstbroeders hier te lande den doctorstitel niet behoeft te gebruiken. Hij acht het tegenover artsen onnoodig, omdat ieder wel weet, dat de medicinae doctor niet boven den arts staat. Wij houden het vooral voor ongewenscht, ook tegenover gepromoveerden of plattelandsgeneesheeren, omdat het licht, dat men op eigen titel laat vallen, moeilijk meer kan aangewend worden, om den band der gemeenschap die ons allen verbindt helder te beschijnen.

Met genoegen lazen wij het betoog van den geachten Schrijver; het trof ons daarbij, dat zelfs zijn welversneden pen eigenlijk niets ter verdediging van het aangevallen stelsel bijbracht, zoodat hij in hoofdzaak op onderhoudende wijze verzachtende omstandigheden pleit voor een misstand, dien hij zelf ook niet voorbij ziet.

Uit de tegenwerpingen, die ons schrijven uitlokte, is ons gebleken, dat een korte nadere toelichting niet overbodig mag heeten.

Verkeerdelijk heeft men uit onze woorden afgeleid, dat wij de positie der doctorandi hier te lande, en der artsen, die zich voor de promotie in het buitenland voorbereiden, gelijk zouden stellen. Wij hebben immers enkel vooropgesteld, dat wij in beoordeeling van opleiding, gaven en wetenschap-

pelijken arbeid beide categorieën gemakshalve als volkomen gelijk zouden beschouwen; verder gaat natuurlijk onze bedoeling niet.

Ook is het niet geheel juist, dat de examens voor a.s. Nederlandsche doctoren en artsen volkomen dezelfde zijn. De verkregen kunde blijft natuurlijk alweder buiten bespreking, doch de toekomstige doctoren vinden in vergelijkende anatomie en in den patiënt op het doctoraalexamen¹⁾, hindernissen die voor enkelen struikelblokken geworden zijn, indien althans in de kennis der andere vakken, tegen deze zuigkracht naar de diepte geen voldoende tegenwicht gevonden werd.

De a.s. arts is vrij van deze moeite en zorg, en heeft metterdaad hierin boven zijn studiegenoot een voordeel, dat om zijn nietigheid volstrekt niet veracht behoeft te worden.

Zeer ten onrechte meent men verder, dat wij terloops de promotie in het buitenland beoordeelen wilden door de uitdrukking, dat de doctorstitel elders cito, tuto et jucunde verkregen wordt. Zulks kan men alleen veronderstellen, indien men onze bedoeling niet begrijpt, en daardoor er toe komt ongelijksoortige zaken met elkander te vergelijken.

Wij spraken van Nederlandsche artsen, die door wettelijke bepalingen bemoeilijkt worden in het verkrijgen van de doctorswaardigheid. Deze categorie van artsen verdeelden wij in twee groepen; de eene laat zich over de grenzen tot doctor bevorderen, en de andere versmaadt dit hulpmiddel, niet zelden omdat aan den titel, dien de vaderlandsche hoogeschoolen verleenen, de meeste waarde wordt gehecht. Eindelijk zijn er steeds enkelen geweest, die na de Hoogere Burgerschool afgeloopen te hebben, zich voor het Staatsexamen of het eindexamen Gymnasium hebben bekwaamd.

Wil men de buitenlandsche doctorandi vergelijken, wat betreft de inspanning en moeite, die zij zich voor het beoogde doel geven, dan behoort men dit te doen met de twee andere soorten uit dezelfde categorie; men krijgt dan een geheel andere uitkomst, en zal beter verstaan wat wij bedoelden.

Wie uit deze groep langs den wettigen weg doctor wil worden, heeft geen andere keus dan deze: hij moet door het eindexamen Gymnasium of door het Staatsexamen toegang tot de academie krijgen, vervolgens doet hij alle examens, die nu andere namen dragen, over en krijgt bovendien bij het propaedeutisch een weinig begeerde toegift.

Al deze moeite moet hij zich onder de thans bestaande Wet geven om het recht te krijgen, een proefschrift voor een Nederlandsche faculteit te mogen verdedigen.

Wie minder hooge eischen stelt, spaart die moeite en kosten uit; hij schrijft eenvoudig een dissertatie, en laat die na afgelegd examen ergens elders beoordeelen.

In vergelijking nu met dezen langen en moeitevollen wettigen weg, die thans nog alleen tot den doctorstitel voert, meenen wij het promoveeren in het buitenland gemakkelijk en aangenaam te mogen noemen.

Wie verzuimde bij zijn voorbereidende studiën zich den toegang tot de doctorale waardigheid te verzekeren, vindt hier het eenige pad, dat hem

1) Althans tot voor enkele jaren.

tot den titel brengt, dien hij als Nederlander in zijn vaderland met recht kan voeren.

Indien men ons tegenwerpt, dat het toch al te dwaas is, alleen ter wille van de eer zooveel arbeid, tijd en geld te besteden, dan spreken wij dit volstrekt niet tegen; maar merken aan de andere zijde op, hoe een titel allerminst waard is, dat men zichzelf daarvoor in een scheeve verhouding tegenover de collegae brengt.

Wie de eerezucht gevoelt om een waardigheid te begeeren, die moet ook de energie bezitten langs wettigen weg zijn doel te willen bereiken; en wie na onderzoek der moeilijkheden, die men overwinnen, niet ontduiken moet, een wanverhouding bespeurt tusschen zijn willen en zijn kunnen, doet veilig als hij voorloopig naar een ander doelwit mikt.

Aan de verschillende hoogeschoolen hier en in het buitenland hecht men niet overal dezelfde beteekenis aan den graad, die bij de promotie wordt behaald. Hier is dus alweder een bron van verwarring aanwezig, die licht tot vergissingen aanleiding geeft, bij het maken van vergelijkingen op den klank af.

Men klaagt luide over de onrechtvaardigheid der Wet, die twee titels in het leven riep en aan elk afzonderlijke eischen verbond, maar men verliest uit het oog, dat de vreemde doctoren tegenover hun collegae de artsen toch ook in een eigenaardige verhouding komen. De Wet kent tweeeërlei opleiding en heeft in overeenstemming daarmede tweeeërlei titel, dat is ten minste nog een grond, waarop de algemeen gewraakte regeling rust. Maar hoe staat het nu tusschen den van over de grenzen ingevoerden doctor en zijn collega met bescheidener waardigheid?

Hun opleiding was dezelfde, hun examens waren gelijk en gelijkvormig, alleen had de eerste er tijd en geld voor over, om elders een bul te verkrijgen, terwijl zijn kunstbroeder dien weg niet wilde of mocht inslaan.

Er is dus niets, volstrekt niets in voorbereiding en opleiding te vinden, dat een verschil in titel verklaart; en toch heet gene „doctor” terwijl deze zich met zijn tot titel verheven bevoegdheid van arts moet tevreden stellen.

Dat in geheel deze aangelegenheid een onregelmatigheid schuilt, die niet alleen door ons wordt gevoeld, bewijst wel het feit dat meer dan een Regeerings-departement, de buitenlandsche titels niet erkent.

Uit een en ander blijkt o. i. duidelijk, dat herziening der Wet zeer noodig is, om eindelijk uit dezen toestand van verwarring te kunnen geraken; en dat verder voor Nederlandsche artsen, de vreemde titel in geen enkel opzicht aanbeveling verdient, waar hij behaald wordt met het doel de moeilijker te verwerven vaderlandsche bul te ontwijken.

Er zijn, wij herhalen het allerlei omstandigheden, die het promoveeren elders begrijpelijk maken; maar wij vinden geen enkel argument dat tot rechtvaardiging dient.

Telkens hebben wij medici in het belang der volksgezondheid de hulp der Wet noodig, en algemeen gevoelt men dat zij ons nog in meerdere mate zou kunnen steunen.

Hoe zullen wij echter tegenover het publiek het gezag der Wet kunnen inroepen, als wij, zoodra een bepaling ons niet in het gevele komt, met

woord en daad toonen dat wij eenvoudig aan kant zetten, wat ons niet behaagt?

Van onze zijde sluiten wij hiermede de bespreking over deze quaestie, en gunnen gaarne aan hem die zulks begeert het laatste woord.

Wij achtten het onzen plicht te spreken, toen het *Tijdschrift* het hier behandelde onderwerp door een hoofdartikel aan de orde bracht, en daarom durfden wij niet zwijgen, hoewel mogelijk een enkele, wien ons schrijven aangaat, zich over onze meening mocht ontstemd gevoelen.

Dit zou ons te meer leed doen, daar alle gedachte om iemand, wien ook, onaangenaam te zijn, ons verre was; terwijl bovendien onder de buitenlandsche doctoren die wij persoonlijk kennen, velen zijn, in wie wij gaarne onze meerderen zien, en wier collegiale vriendschap zelfs de besten onder ons op hoogen prijs moeten stellen.

Leiden, 1 Maart 1897.

C. L. RÜMKE.

TH. G. DEN HOUTER.

Het is wellicht niet overbodig in herinnering te brengen dat in ons artikel de trek der H. B. S. Artsen naar het buitenland noch afgekeurd noch verdedigd is. Wij hebben alleen geconstateerd dat het geenszins de minsten zijn die naar een buitenlandsch doctoraat dingen en dat de oppositie tegen hun handelwijze zeer zwak gebleven is.

Een ernstige oppositie als die onzer twee Leidsche collega's zou waarschijnlijk voor 15 jaren den stroom hebben gekeerd, en zoo indirect hebben bijgedragen om de noodzakelijke wetsherziening te verhaasten.

Gaarne nemen wij nota van de verklaring der geachte inzenders, „dat „herziening der Wet zeer noodig is om eindelijk uit dezen toestand van ver„warring te kunnen geraken”. Het doel van ons artikel was voor deze meening steun te verwerven.

(RED.).

Geachte Redacteur-Gérant!

Mag ik, naar aanleiding der medededeeling aan het slot mijner aankondiging van het boek van VAN DIEREN, overgenomen uit het *Soerab. Hbld.*, nog een korte opmerking maken?

De daar bedoelde proef in de gevangenis is genomen op voordracht van Dr. EIJKMAN, omdat de roode rijst minder ontbolsterd is en nog het zilvervliesje bevat. In Deel XXXVI, blz. 277 van het *Gen. Tijdschr. v. Ned.-Ind.* heeft die geneesheer het essentiële verschil tusschen roode en witte rijst juist in de aan- en afwezigheid van dat vliesje besproken en proeven op kippen met die rijstsoorten medegedeeld. De voeding met roode rijst deed geen zenuwdegeneratie ontstaan of, als die bestond, haar verbeteren. De gunstige resultaten in de gevangenis te Soerabaja kunnen dus wel degelijk afhangen van de aanwezigheid van het zilvervliesje in de roode rijst. In de boven bedoelde medededeeling zou men daarom in plaats van „niet met „de rijst met zilvervliesje van Dr. EIJKMAN”, moeten lezen: „*dus met de rijst „met zilvervliesje.”*

U dankend voor de plaatsing

V. D. BURG.